

СОНЦА:
Усход, заход, дзёньні дні:
Мінск — 7.08, 17.38, 10.30;
Віцебск — 7.01, 17.25, 10.24;
Магілёў — 6.58, 17.27, 10.29;
Гомель — 6.52, 17.27, 10.35;
Гродна — 7.23, 17.53, 10.30;
Брэст — 7.31, 17.57, 10.36.

МЕСЯЦ:
Апошняя квадра 25 лютага.

ІМЕННЫ
Аляксей, Марыя, Яўгена, Анто-
на;
Віктар, Цэзар

ЗВЯЗДА

25 ЛЮТАГА 1992 г.
аўторак, № 39 — 40
(21817—21818)

● цана 75 кап.

● выдаецца са жніўня 1917 г.

● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ГОЗГАЛАС

БСАГ І ГРАНІТ НАВУКІ

На пленуме Цэнтральнай рады Беларускай сацыял-дэмакратычнай Грамады абмеркавана пытанне аб стане беларускай навукі, пачынаючы з ваеннай і канчаткова сельскагаспадарчай.

Прынята пастанова, у якой фракцыя БСАГ у Вярхоўным Савеце рэспублікі дэкларуе ўвагу на вясновай сесіі пытанне аб паліпашэнні сацыяльных умоў вучоных, аб зніжэнні значнай часткі падаткаў з навукова-даследчых праграм, аб зніжэнні ўвагі парламентарнага ўраду на навуку.

БелАПАН.

ДОЛАРЫ—3 АРЭНДЫ, РУБЛІ—3 ПРЫВАТЫЗАЦЫ

Як паведаміла газета «Брэстскі кур'ер», 9,950 долараў па-ступіла ў мінулым годзе на гарыканкамаўскі рахунак за зда-дзяння ў арэнду плошчы.

Плануецца, што сёння гэта лічба ўзрастае да 150 тысяч до-лараў.

У горадзе таксама прыватызавана 2,086 кватэр, з якіх 947 — на льготных умовах. У гарадскую кнігу пастаноўлена 4 міль-ёны 396 тысяч рублёў. Штодня падатка калі 40 заявак на вы-куп кватэр. Ніводная прыватызаваная кватэра не прададзена.

БелАПАН.

ХОЧАШ КУРЫЦЬ? САДЖАЙ ТЫТУН...

ПІНСКІ РАЁН. Тытуны-я крыжы прымушваю мяс-цовых уладу паўстаць на кан-крэтных практычных мерах. Раізінем сесіі райсавета рэкамэндавана калгасам, саўгасам, фермерскім і ся-ляцкім гаспадаркам арга-нізаваць вырошчванне ты-туна на сваіх участках.

Спецыялісты РАПА шу-каюць зарэз насенне леп-шых гатункаў, у бліжэйшы час будзе праведзены спе-цыяльны семінар для тых, хто хоча заняцца гэтай справай. З Гродзенскай ты-тунавай фабрыкаў заключе-ныя дагаворы аб пастаўках туды сярвымі ў абмен на гатовыя цыгарэты.

ДАЙЦЕ МЕДЫКАМ ЖЫЛЛЁ

ГОМЕЛЬСКАЯ ВОБЛАСЦЬ. Вялікая нагрузка сёння ў ме-дыцынскай персаналу Гомельскага. Галоўная прычына вядома — шмат работ у сувязі з чарнобыльскай аварыяй. З-за гэтага многія ўрачы выехалі за межы вобласці, а шмат ме-дыцынскіх работнікаў вольна амаль шэсць гадоў вышэй ма-рудна паўпачынае яшчэ і таму, што на месцах медыкам не ствараюцца належныя бытавыя ўмовы.

Жыхары зоны жорсткага кантролю з-за гэтых і іншых пры-чынаў не атрымліваюць кваліфікацыйна-медыцынскай дапамогі. Ды і як можна атрымаць яе, калі, скажам, у Хойніцкім раёне працуе ўжо 1 (адзін) хірург, а ў абласным цэнтры 3 чарзе-ныя атрымліваюць жорсткі скарт 468 медыкаў, а 320 маладых спе-цыялістаў з-за адсутнасці кватэр гатовы выехаць працаваць у іншыя рэгіёны.

За апошнія паўгода ме-дыкам горада была выдзелена толькі адна кватэра. Стано-віцца, як бачым, трывожна. Таму на апошняй сесіі гарсавета было вырашана зварнуцца ў Савецкі Мі-ністэрства РБ з просьбай пе-радаць у яго распараджэн-не для медыкаў два працэн-ты жыллёвай плошчы ў бу-дучых дамах (а гэта 50 кватэр у год) незалежна ад крыжы фінансавання і спо-суб будаўніцтва і лічыць іх службовымі тэрыма на 5 гадоў. Слова — за ўра-дам рэспублікі.

РАЗМЕРКАВАННЕ ПА «КВАТЭРАХ»

Гэта навіна імгненна аб-ляццела Брагі: па падзеянню ў буйных крадзяжах гу-манітарнай дапамогі затры-маны галоўны ўрач цэн-тральнай бальніцы Васіль Пе-рац і галоўная медсястра Людміла Рузвельт. У ква-тэрах В. Пераца (адна з іх — у Мінску) знойдзены скрып-кі з мінскай і гродзенскай канцэрні, шакалад, ка-ва. Усёго каля шасцідзе-сяці назваў прадуктаў, якія накіроўваліся ў бальніку раёна, што найбольш пацяр-пеў ад чарнобыльскай аварыі, па кахалася службё-мі-ласэрнісці.

На 40 тысяч рублёў далі-кавацца «захоўвалася» на момант вобласці ў 4 кватэ-ры галоўнай медсястры.

І цалер следства трэба бу-дзе адказаць на вельмі цяж-кія пытанні: навошта ён так многа, ажноўка які ўважлі-ва, хто ёй дапамагаў насіць цяжкія сумкі і, нарэшце, на-го і з хворых усё гэта ба-гацце спысвалася?

Сумна, што пытанні гэтыя прыдзіскава задаліся люд-зям у буйных халатах, паў-прадам самай гуманнай, як лічылася, професіі.

В. КЕБІЧ АБ СІТУАЦЫІ Ў ЭКАНОМІКІ

Мы паведамілі ўжо аб сустрэчы ў мінулыя пятніцу кіраўніка Савета Міністраў рэспублікі з групай старшын райсаветаў і работнікаў выканкова сельскіх раёнаў. У сваім гадзінным выступленні В. Кебіч даволі грунтоўна прааналізаваў стан эканомікі Беларусі. Вось асноўныя пазіцыі яго прамовы.

Адзін з самых дэстабілізую-чых момантаў — невыкананне заключаных паміж краінамі СНД пагадненняў, у тым ліку Беларусі з Расіяй. Сітуацыя ўскладняецца яшчэ і тым, што Расія вырашае ў першую чар-гу задавальняць свае патрэбы, а толькі потым заставецца — вы-вадзіць за межы рэспублікі. Прычым пават у выпадку дамоўленасці аб пастаўках ад-наго прадпрыемства патра-буюць узамеж дэфіцытную прадукцыю.

Узнікае часам неразбрыха-так, што згодна з пагадненнем з Расіяй, мы павінны 40 тысяч тон мяса накіраваць у Санкт-Пецярбург, адкуль, дарэчы, ма-ла чаго атрымліваем узамеж. Але калі нашы прадстаўнікі скупяч на нефай у Цомене, там таксама высталяюць патраба-ванні аб вялікіх пастаўках мя-са, без чаго нефай нам не ба-чыць. Прыходзіцца апераўіна шукаць кампрамісныя вый-сцы.

Увогуле, назіраецца напідс-бок «сыравяніна» рэспублікі, такіх, як Расія, Азербайджан, Узбекістан, Туркменія, на кра-іны былага СССР, якія займа-юцца выпускам канчатковай прадукцыі. У выніку Беларусь

АКЦЫЯНЕРЫ ПАДСУМОЎВАЮЦЬ

ЧАШНІКІ (У. Гойтан). Адбылася канферэнцыя аграпрамыс-лавага акцыянернага таварыства «Чашнікі».

Хоць, як адзначаў старшыня праўлення Мікалай Піварава, мінула каля паўгода з дня яго стварэння, ёсць ужо пэўныя набыткі. Цяпер таварыства аб'ядноўвае больш за 20 прамыс-ловых прадпрыемстваў, калгасаў, саўгасаў, арганізацыі. Сярод іх завод керамічнага тавараў, вапнавая фабрыка «Чырвоная зорка», камбінат прамысловых тавараў, цукравы завод «Чырвоная зорка». Сюды ж уваходзіць і даўня гаспадарка ў сусаліага Ле-польскага раёна, а таксама раённы Агратрансбел і Беларускі прамыслова-індустрыяльны банк, шэраг малых прадпрыемстваў.

За гэты час рэалізавана акцый больш як на 900 тысяч рублёў. Карыстаючыся магчымасцю выхаду на біржу, таварыства змагло закупіць для гандлёвай сеткі раёна розных тавараў больш як на 700 тысяч рублёў. Адкрыты свой фірменны ма-газін. Робяцца першыя крокі па арганізацыі перапрацоўкі сель-гаспадарчых прадуктаў. Працягваюць сваю зацікаўленасць у супрацоўні-цтве з таварыствам і мясцовыя фермеры. Іх перш за ўсё пры-вабілае магчымасць набыць тэхніку, будаўнічыя матэрыялы. Таварыства займаецца і дабрачыннай дзейнасцю: частка срод-каў ідзецца на перадачу на рахунак фонда сацыяльнай абаро-ны буйных ваеннаслужачых.

ЗАПАЛ ЯШЧЭ ЕСЦЬ

МАГІЛЁў (А. Санчук). Савецкая плошча абласнога цэнт-ра бачыла німаля мітынгаў, німаля аднаго і не вельмі. Апошні, што адбыўся ў мінулым паўгоддзе на ініцыятыву мінскай ар-ганізацыі БНФ у падтрымку рэферэндуму, да нарта масовых не адбыўся. Але ён паказаў, што ў магілёўшчын ёсць мі-тынгавы запал.

Прамоўцамі былі ў асноў-ным тугішыя актывісты палітычных партый і рухаў. Яны выказваліся за адстаў-ку Вярхоўнага Савета і да-трымаўшыся выбары на па-дставе новага закона. Па-д-трымаць правядзенне рэфе-рэндуму па гэтым пытанню заклікаў і народны дэпутат Рэспублікі Беларусь Леанід Зявараў. Такое ж патраба-ванне ўтрымліваецца ў пры-нятай на мітынг рэзалюцыі.

ПРАМОВЫ ЗАМЯНІЛІ ПЕСНЯМІ

Любімыя песні замест сумных прамов паўлі ўдзельнікі святчотыяга ве-чара, прысвечанага Дню ўа-роўных Сілі. Ён адбыўся 21 лютага ў Мінскім доме афіцэраў. У пачатку паміж кампартыйным нумарамі і цёлымі словамі прынятыя да воінаў і гасцей звярнулі-ся акамендуючы войскамі.

БВА генерал-палкоўнік Ана-толь Кастэнка, старшыня Мінскага гарсавета народ-ных дэпутатаў Аляксандр Герасіменка, генерал-маёр запasu Аляксей Чышчэраў.

Госцем вечара быў ста-ршыня Вярхоўнага Савета рэспублікі Станіслаў Шуш-кевіч.

АЛЫАНС ПРАМЫСЛАЎЦАЎ І БІЗНЕСМЕНАЎ

Адбылася ўстаноўчая канферэнцыя Магілёўскай прамыс-лава-гандлёвай палаты. Яе заснавалі кіраўнікі дзяржаўных прадпрыемстваў і найбольш моцных структур прыватнага сек-тара эканомікі як грамадска-е некамерцыйнае арганізацыю. Гэта першы афіцыйны альянс прамысловаў і бізнесменаў у нашай рэспубліцы.

Яны аб'ядналіся перад неабсякай вострага крызі-су, але не толькі для таго, каб проста выжыць, разам пераадоляючы яго цяж-касці. Адну з галоўных за-дач палаты не заснавалі-лі бачыць у наладжванні ўзаасцяжнення дзейнасці ко-ля з арганічна ўваходзі-ць у іх і ўдзел у распра-цоўцы эканамічнага за-канадаўства. Новая арганіза-цыя і сама будзе рэальнай уладой у рэгіёне, аказваючы ўплыў на яго эканамічна-эканамічныя становішча і палітычныя жыццё. Тым больш, што палата ўзнікла

не на пустым месцы, а ста-ла прапрадэкацыяй Магі-лёўскага савета дырэктараў, які ўжо меў немалы вопыт эфектыўнай дзейнасці.

Прэзідэнтам прамыслова-гандлёвай палаты выбраны дырэктар завода «Магілёў-сельмаш» Валерый Чарт-коў. Віцэ-прэзідэнтам — старшыня праўлення каапэ-ратыва «Юнік» Юрый Па-дольскі. Прапавідаць яны бу-дуць на грамадскіх асновах. Але разам з тым ствараюцца і выканавыя дырэкцыі па-латы са штатам кваліфіка-ваных менеджэраў.

Аляксандр САНЧУК.

ВІЗАВЫ РЭЖЫМ НА УКРАЇНЕ

Толькі пры наяўнасці Украінскай візы змогуць наведаць У-краіну грамадзяне Польшчы.

Агенцыя ПАП, якое распаўсюдзіла гэта паведамленне, спасы-лаючыся на Міністэрства замежных спраў Украіны, указвае, што чужаземцам ужо выдаюцца ўвазныя візы тэрыма на сем дзён прама на пугіныя пераходах з Расіяй, Беларуссю, Польшчай, Венгрыяй, Чэхаславакіяй, Румыніяй, а таксама ў аэрапортах Кіева, Львова, Ялты і Сімферопалю. Пры неабход-насці іх можна будзе прадоўжыць па месцы знаходжання. Спецыяльныя запыравы ў гэты ад жыхароў Украіны для га-тава не патрабуюцца. Дастаткова ўнесці дадатковую плату ў канцэрснавай валюце.

толькі сябе. У горшым выпад-ку ёй прыдзіскава нават экс-партаваць нефай.

Ужо сёння ясна, што вель-мі цяжка, калі наогул магчы-ма, дамоўіцца краінам СНД аб агульным эквіваленце ўа-зменных паставак. Кудыж за-сёб прывядзеца дамаўляцца ўсе-бажна кожнай дзяржаве з ішай аб такой эквіваленцы.

Як жа ў гэтай сітуацыі бу-дзе забеспячэнне сельска-гаспадарка Беларусі матэры-яльна-тэхнічнымі рэсурсамі? Ужо ёсць папярэднія дамоўле-насці з расійскімі кіраўніцтвам аб істотных пастаўках ў рэспубліку, каб працягнуць і рас-кідаль сёлетня правесці сябу, сабраць ураджай.

Іс-меш складаным у блі-жэйшай будучыні бачыцца за-беспячэнне рэспублікі збож-жам. На ўтрыманне сённяшня-статка нам не хапае кола ча-стоўх з паловай мільёнаў тон збожжа. Самым простым, вядома, было б папыць на ска-рачэнне статка, але гэты шлях непрамысловы.

Што рабіць? У бліжэйшым часе ўрад мяркуе адлучыць цэны на збожжа. Калгасы і саўгасы ў межах рэспублікі змогуць пра-даваць яго па рыначных цэнах. Бо ўраду больш аягнана за-плаціць высокую цэну ў ру-блях, чым набываць збожжа за мяжой за валюту. Аднак, за-ўважыў В. Кебіч, без павелічэн-ня сёлетня збожжавыя кліна

Рэспубліка Беларусь можа трапіць у цяжкае становішча з прадуктамі харчавання. Нада-шоў час больш асцяжваць вы-карыстоўваць зямлі, большыя плошчы адоўжыць не пад тра-ва, а пад збожжавыя культу-ры.

Парадаскаляе, але факт: Беларусь, у якой імае сучас-ных прадпрыемстваў лёгкай прамысловасці, сёння вымуша-на адмаўляцца ад закупкі па-требнай колькасці бавоўны. Застаецца адно — змяняць яе лёном і хімічнымі валокнамі і ніцімі.

Крэмліс адбыўся і на забеспя-чэнні рэспублікі алеем. Без-умоўна, трэба самім нарош-чаць яго выпуск. Але ж трэць гэтай, каштоўнай прадукцыі, якую даводзіцца закупляць за-долары, ідзе на тэхнічныя мэ-ты. Без уважэння свабодных цэн на алей з падобнай безрас-падарчасцю не справіцца.

У горку праблему выра-сё істотны недахват цукру. Як ні-круці, а жыццё прамысловы пераходзіць на прагрэсуючы тэх-налогіі вырошчвання цукровых буркоў, іх перапрацоўку. На адносіны з Кубай ідзе большыя, а Украіна таксама сці-няла нам паставкі. Цукар, пра-да, можна набыць за долары, але...

Гэтых «але» німаля прагуча-ла ў прамове Старшыні Саў-міна. Пераход на рынку выклі-каў шмат негатывных з'яў.

(Заканчэнне на 5-й стар.)

Мітынгаў—многа, цяжкасці—адны

СВЯТА З ГІСТОРЫІ?

Такога мінчане не бачылі, мебыць, са жніўня мінулага года, калі КПБ была дама-ралаванна і не магла збіраць сваіх прыхільнікаў на мас-савыя мерапрыемствы. Дык вось, тое, што не магла КПБ, пачы-нае рабіць ДСПС (Рух «За дэ-макратыю, сацыяльны прагрэс і справядлівасць»). У надыдзе, 23 лютага, у мінскай парку Імні Горкага ён наладзіў мі-тынг, прысвечаны 74-й гадаві-не Савецкай Арміі. На ім усе было, як заўсёды ў гэты дзень на працягу існавання Савецка-га Саюза, развалілася сцягі СССР і БССР, гучалі іх гі-мны, словы аб непарушнасці ар-міі і народа. Праўда, час унёс пароктызм і ў гэты свят.

Асноўным матывам атэра-на ўсім выступленнем было — не дапусціць расчэплення ар-міі па нацыянальных кватэрах, не ператварыць яе ў заво-дніку міжнацыянальных кан-фліктаў, забяспечыць сацыяль-ную абароненасць ваеннаслу-жачых.

На мітынг гучалі добрыя песні часоў Вялікай Айчыннай вайны, а думкі слых людзей, якія перажылі і ГУЛАГ, і вай-ну, і галодную пасляваенную разруху і тым не менш ішчы са-свае жыццё шчаслівым — імен-на яны прыбылі на мітынг —

ГАРАНТЫ ПЕРАМЕН — МЫ САМІ

Мітынг у падтрымку рэферэн-ду на плошчы Незалежнасці пачаўся невялікай, не імогніў заўважанай падыяй, якая мняе нарта парадкава: у імгненне вака разыходзіліся кніжкі, што прынеслі сталы чалавек усім на гандлярскага амыладу. Куплялі не зборнікі анекдотаў, не дактарыты і прыгоды Аляксандра, якімі нас нэрэдка забавалі на ўсялякіх ідэалагічна-пустах нарадах не ў такіх ужо далёкіх часы. Людзі купілі «Кароткі нарыс гісторыі Беларусі» Усевалада Ігнатюка. Некалі запаканых у тоўстую паперу стосык зніклі за лічынны хвіліны. Значыць, недарэмна праігнавалі гуканне нашых нацыянальнае памяці, беларускай душы. Значыць, адгукнулася.

А мітынгавыя менавіта ў га-тава і пачалі свой сход — а-гадаці каледзе, што ўважліва вы-лі да перамен у людской свядомасці. Ад памятага мітынга на стадыёне «Дынама» да гэтага дня, калі спадара Сакалова прыму-сілі аняць шанку перад наро-дам.

Спадара Сакалова, а таксама ягоных наступнікаў і саратні-каў даўно ўжо няма каля дзяр-жаўнага руля, а жыць лепей, на-жалі, не стала. Зніклі з пачу-ваў пратэсту прэзідэнтаў ўсіх па-чарзе камуністычных кіраўні-коў рэспублікі, мае кіраўнікоў дэмакратычных, а перамам — ма-ла. Чаму? Чаму народ пра-цуе, а жыць усё горш!

Таму што сённяшняе наша ўлада, — гаварыў Юрась Хады-ка, — па форме дэмакратычная, а па сутнасці засталася той жа, сціраванай па камуністычных шаблонах, у многіх выпадках пераходзіць на належны ўча-ршай намендатурна. Рэней яны валодалі ўладай, а цяпер валод-ваю нашым жыццём — праз эканоміку. Ідзе разарэнне наро-да — праз павышэнне цэн без уважэння іншых аtryбутаў ры-нку.

Прамоўца падтрымаў і наро-дны дэпутат Беларусі Лявон Бар-шчэўскі. Ён прапавідаваў сколу ўважліва паназіраць, на каго працуюць сённяшняй ўладнай структуры. Яны разумоўна, што доўга не пратрымаюцца на ўла-дзін вышынях, а таму робяць усё, каб забяспечыць сабе бу-дучыню цяпер. Рэспублікай кі-раваць цяжка, гэтая работа па-требуе самазжывавання, але вельмі многіх замест яе занялі-ся падабраваннем пад сабе.

І гэты прадэс, адзначалася на мітынг, куды больш неабся-чны, чым ранейшыя інтрыгі ў кі-раўніцкіх кабінетах, калі ў лю-бы момант можна было аяныць адліснутым з той альбо ін-шай пасады і астацца ні з чым. Цяпер уладзілі «абслостіны» прычыну ранаейшай такты-кі—прычыны, не спавязаныя на ілюзорную ізылітнічную ўладу,

затым — новай выбары. Але ці будзе гарантыя, зада-ваўся пытаннем Вішук Вярхо-ва, што ў прынцыпе новых выба-раў адных амагараў «кармуш-кі» не зменіцца іншыя, і ўсё зноў пойдзе па старому сцэнарыю? Заслоны павінны паставіць но-вы Закон аб выбарах, які да-воліць мець аяргі буйнешыя, чым абіяныяныя раёны, дзе да-воўна склалася трывалая бюра-кратычная сувязь. Толькі самі лю-дзі, збаўляючы ад адміністра-цыйна-бюрократачнага дыкта-ту, змогуць вызначыць дастой-ныя.

Мітынг прывае рэзалюцыю ў падтрымку рэферэнду.

Былі і падзеі, што пагадвалі пра дзень, у які адбыўся мі-тынг. — 23 лютага, калі мы тра-дыцыйна святкавалі дзень Са-вецкай Арміі. Адстаўчы флю-ту паспрабаваў павесі гаворку пра перацясі воінскай прысве-дзенай былому Саюзу СССР, і супраць таго, каб войска пры-свэла сваім нацыянальным дзяржавам. Рэакцыю мітынг-чытачы могуць сабе ўявіць. Ус-лед за гэтым капітан другога райгу Нікітасяў, які служыў на падводнай лодцы, расказаў аб тэндэнцыях, што назіраюцца ў войска: распродаж за малатак маёмасці флоту і арміі, узаба-чэнне армейскай вярхушкі. Па-д-палкоўнік Лебедзеў праспяваў песню.

Кар. «Звязды».

Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ.

С. Шушкевіч дае інтэрв'ю французскай «Монд»

«Апошняя нарада кіраў-нікоў рэспублікі — чло-наў СНД не была права-лава, — заяўляе Стар-шыня Вярхоўнага Савета Беларусі Станіслаў Шуш-кевіч у інтэрв'ю, апублі-каваным 22 лютага фран-цузскай газетай «Монд». Зроблена нават больш, чым чакалася — пад-пісаны 10 пагадненняў. У ко-жым сустрачэнні былі ўра-жывальны асноўныя праб-лемы, уладкавана па-дабенне аб ядзерных сі-лах. Уся тактычная ядзерная зброя будзе выведзена з беларускай зямлі да 1 ліпеня. «Мы хацелі б дзейнічаць хут-чэй, але гэта немагчы-ма». Таму тэрмін два га-ды, на працягу якога ўсе стратэгічныя ракеты па-вінны быць вывезены з Беларусі ў Расію, выгла-дае «натуральны», лічыць беларускі кіраўнік.

Як адзначае газета, С. Шушкевіч — адзіны па-куль што дзяржаўны лідэр у СНД, які асмеліўся ска-заць, што яго рэспубліка мае незалежнасць толькі «ў прыпынцы». «Але да кан-ца гэтага тысячагоддзя ні-хто не будзе сумнявацца, што Беларусь сапраўды і-снуе» як незалежная дзяр-жава, адзначаў ён. «Мы ідзеам да незалежнасці, але не ўважым сабе нават у доўгатэрміновыя перспек-тывы такога расколу з Расі-яй, які можа сабе дазва-ліць Украіна», таму неаб-ходна перааказаць расійскае кіраўніцтва ў тым, што су-верэнітэт Беларусі не супі-раецца інтарэсам Расіі.

У шматлікіх пытанніх курс беларускага кіраўніа можа характарызавацца як умераны, лічыць «Монд». Хоць апазіцыя крытыкуе яго за «супрацоўніцтва з кансерватыўным парламен-там», яе члены прызначаюць сумнянісці і прыстойнасць С. Шушкевіча. Гаворачы аб праблемах ўзаемадзеяння з рознымі палітычнымі сіламі рэспублікі, ён адзначаў, што Беларусь не збіраецца браць прыклад з Украіны і «разыгрываць нацыяналі-стычную карту». Што ж адносна парламента, то «гэты «эксцэсіўны» парла-мент прыйшоў даволі пра-грэсіўнаму закону».

Гаворачы аб магчымасці ўважэння ўласнай валюты ў рэспубліцы, С. Шушкевіч заявіў, што «зробіць усё магчымае, і каб пазбегнуць гэтага». Што ж датычыць пераарыентацыі эканомікі рэспублікі на Захад, у прынтэнсіі, уза-мненныя сувязі з Польш-чай, ЧССР, Венгрыяй, то «такое развіццё паледзе зумі-вергоднае, але запатрабуе значных намаганняў». «70 працэнтаў нашай прадукцыі ідзе ў Расію і іншыя рэспублікі былога Савецкага Саюза», — падкрэсліў Стар-шыня Вярхоўнага Савета.

Камуністичны пытанне аб узброеных сілах былога Са-вецкага Саюза, беларускі кіраўнік ясна даў зразу-мець, што яго рэспубліка не будзе ўдзельнічаць у аб'яд-наных узброеных сілах СНД. На працягу двухта-довага пераходнага перыя-ду будзе створацца беларус-кая армія колькасцю 50—60 тысяч чалавек.

Dainova Co. Ltd.

У НАС
ДЛЯ ВАС—ТЭХНІКА,
ЯКАЯ ДАБАВІЦЬ ПРЭСТЫЖУ ВАШАЙ ФІРМЕ
І ДАДАСЦЬ КАМФОРТУ У ПРАЦЫ

- персанальныя камп'ютэры
- тэлефаксы
- прынтары (фармат А4)
- ксераксы
- плотэры (фармат А4)
- аўтаадказчыкі

- радыётэлефоны фірмы «SNC» (10 нумароў памяці, селектарная сувязь, радыус дзеяння — 500 м).

БУХГАЛТАРАМ І БАНКІРАМ
«ДАЙНОВА» ПРАПАНАУЕ
12-разадныя калькулятары
з друкуемым прыстасаваннем
і двухколерным друкам
фірмы «CASIO».

(0172) 588-704

НЕАДКЛАДНАЯ ПАСТАўКА СА СКЛАДА У МІНСКУ

- ◆ ДАКЛАДНА
У ТЭРМІН
- ◆ ЗА РУБЛІ
- ◆ ПА ФАКТУ
АПЛАТЫ

БЕЛАРУСЬКІ ОРДЭН
ПРАЦОВНАГА
ЧЫРВОНАГА
СЦІЯГА
ТЭХНАЛАГІЧНЫ
ІНСТЫТУТ ІМЯ
С. М. КІРАВА

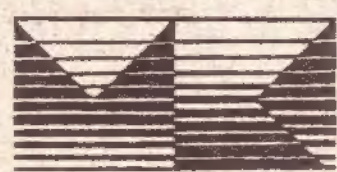
АБ'ЯўЛЯЕ
КОНКУРС

НА ЗАМЯШЧЭННЕ
ВАКАНТНЫХ ПАСАД
загадчыка кафедры ахо-
вы лесу;

дацэнта кафедры леса-
упарадкавання (па спецы-
яльнасці — геадэзія);
выкладчыка рускай мо-
вы як замежнай;
старшага выкладчыка
кафедраў

вылічальнай тэхнікі
(кандыдат навук),
фізіяхавання і спорту
(лыжныя гонкі і біятлон).

Тэрмін падачы докумен-
таў — месяц з дня апуб-
лікавання аб'явы.
Дакументы высылать па
адрасу: 220630, г. Мінск,
вул. Свядлова, 13-а, БТІ
імя С. М. Кірава, аддзел
набраў.

Гандлю—
адкрытыя граніцы,
таварам—
свабодны шлях!

Міжрэгіянальны ўніверсальны кірмаш

«МІНСКІ КІРМАШ. ВЯСНА-92»

8—10 КРАСАВІКА 1992 г.

МЭТА КІРМАШУ:

сатэйнічанае фарміраванне агульнага рынку ў рамках адзінай
эканамічнай прасторы краін Садружнасці і развіццё дзелавых
кантактаў з замежнымі фірмамі.

СПАДАРЫІ

ВАМ ПРАДАСТАЎЛЯЕЦА МАГЧЫМАСЦЬ ПРАВЕСЦІ АПТОВЫ ГАНДАЛЬ
НА УЗАЕМАВЫГАДНЫХ УМОВАХ І ЗАКЛЮЧЫЦЬ ДОУГАТЭРМІНОВЫЯ
ПАГАДНЕННІ АБ СУПРАЦОЎНІЦТВЕ.

Пасрэднікі збор з удзельнікаў не бяруцца.

ЗАЯЎКІ ПРЫМАЮЦА ДА 15 САКАВІКА.

Падрабязная інфармацыя па адрасу:

220050, г. Мінск, вул. Інтэрнацыянальная, 13, «Мінскі кірмаш».

ТЭЛЕФОНЫ: (0172) 53-89-05, 24-81-82.

ТЭЛЕТАЙП: 300494 «ФІОРД». ТЭЛЕФАКС: (0172) 27-15-96.

Віншаванне

ДЗЯЎЧАТЫ 9-Б КЛАСА
75 ШКОЛЫ Г. МІНСКА
ВІНШУЮЦЬ
АДНАКЛАСНІКАМ
СА СВАТАМ МУЖЧЫН.
ЛЕПШ ПАЗНЕЙ,
ЧЫМ НІКОЛІ!

Мы гатовы
заўсёды
прысці вам
на дапамогу!

ПАЗБАВІЦА
ад алкагалізму,
курэння, лішняй
вагі, энурэзу
дапамогуць вам

ВОПЫТНЫЯ,
ВЫСОКА-
КВАЛІФІКАВАНЫЯ
УРАЧЫ-
СПЕЦЫЯЛІСТЫ.

ЯНЫ ПРАВОДЗЯЦЬ
СЕАНСЫ ГІПНОЗУ І КА-
ДЗІРАВАННЯ ПА МЕ-
ТАДУ ДАЎЖЭНКА, А
ТАКСАМА ЛАЗЕРНАЕ
ЛІЧЭННЕ.

ЗАЯЎКІ ПРЫМАЮЦА
ПА АДРАСУ:
220034, Мінск, вул. Зм.
Бядулі, 6.

Тэл.: 36-83-98,
36-76-16 і 36-82-17.

Таварыства цяжка-
сці і здароўя.

Рамонтна-механічны завод
«СЛАВЯНСКІ»

г. Славянск-на-Кубані

Рэалізуе па свабодных цэнах

СВАЮ ПРАДУКЦЫЮ ФЕРМЕРСКИМ ГАСПАДАРКАМ
І НА УЗАЕМАВЫГАДНЫХ УМОВАХ—ІНШЫМ
ПРАДПРЫЕМСТВАМ І УСТАНОВАМ:

- Трактарныя прычэпы 2ПТС-4
мад. 887В... — 32.000 руб.
- Трактарныя прычэпы ёмістасцю
45 кубаметраў — 40.000 руб.
- Перасовачныя дызельныя помпавыя
станцыі СНП-75/100 — 163.840 руб.
- Перасовачныя дызельныя
электростанцыі АДП-50 (магутнасць
50 кВт) — 184.440 руб.
- Перасовачныя дызельныя
электростанцыі АДП-60 (магутнасць
60 кВт) — 212.480 руб.
- Аўтапайлкі ПА-1А (для буйной
рагатай жывёлы) — 122 руб.

ЦЭНЫ, ІСНУЮЧЫЯ НА 10 ЛЮТАГА 1992 ГОДА, ПРЫВЕДЗЕНЫ З УЛІ-
КАМ ПАДАТКУ НА ДАБАЎЛЕННЫ КОШТ.

РМЗ «Славянскі» акрамя гэтага вырабляе:

- Люкі каналізацыйныя
- Задзвіжкі ДУ-80
- Прычэпы для легкавых аўтамабіляў.
- Ацяпляльныя катлы бытавыя.

АПЛАТА ПРАДУКЦЫІ — ПАПЯРЭДНЯЯ, З НАСТУПНЫМ ПЕРАРАЗЛІ-
КАМ ПА КОШТУ ФАКТЫЧНА АДГРУЖАНАЙ ПРАДУКЦЫІ.
МЫ З ПРЫХІЛЬНАСЦЮ РАЗГЛЕДЗІМ ЛЮБЫЯ ПРАПАНАВЫ.

НАШ АДРАС: 353840, г. Славянск-на-Кубані Краснадарска-
га краю, вул. Дружбы народаў,
13. РМЗ «Славянскі».

КАНТАКТНЫЯ ТЭЛЕФОНЫ:
[8-861-46] — 2-28-95;
2-28-93.
ФАКС: 2-28-84, ТЭЛЕТАЙП
711211 «ПРИЦЕЛ».

ВЫТВОРЧА-КАМЕРЦЫЙНАЯ
ФІРМА

«БЕЛНІКА»

запрашае Вас выкарыстаць нашы
паслугі

СУТНАСЦЬ

МЕТАДУ ДЫАГНОСТЫКІ

У зняцці патэнцыялаў з біа-
лічна актыўных кропак і параў-
нанні гэтых даных са спецыяль-
нымі тэстамі фірм «Штаўфен-
Фарма», «Вала» і інш.

УРАЧАМІ ФІРМЫ «БЕЛНІ-
КА» праводзіцца лячэнне хвароб
нырака, суставаў, страўнікава-
шчэчнага тракта, лор-арганаў,
бронхаў, лёгкіх. Робіцца такса-
ма падбор касметыкі, упрыга-
жэнняў, пратэстаў па біяэнергеты-
чнай сумяшчальнасці.

МЕТАД ДАЗВАЛЯЕ право-
дзіць поўнае біяэнергетычнае аб-
следаванне хворых па ўсіх орга-

МЕТАД ДАЗВАЛЯЕ:

- ◆ хутка, дакладна і баскоў-
на зрабіць раннюю дакладную
дыягностыку захворванняў;
- ◆ вызначыць узбуджальнікаў
хваробы і іх таксічнасць;
- ◆ вызначыць сумяшчальнасць
медыцынскіх прэпаратаў;
- ◆ вызначыць адчувальнасць
мікрафлоры да антыбіётыкаў;
- ◆ вызначыць алергенны;
- ◆ вызначыць прафесіяналь-
ныя шкоднасці;
- ◆ вызначыць наяўнасць у ар-
ганізме радыёнуклідаў і іх выяв-
ленне.

АБ'ЯўЛЯЕЦА КОНКУРС
УРАЧОЎНА АБУЧЭННЕ І ВУЧЭБНЫМ
ЦЭНТРАМ ФІРМЫ

У г. Сімферопалі для далей-
шай работы ў Рэспубліцы Бела-
русь.

на і сістэмах з вызначэннем
этыялогіі і патагенезу захворва-
ння з дакладнасцю да 98 працэн-
таў на ранніх дакладных ста-
дзях захворвання. Метад неза-
мённым пры лячэнні хворых, якія
пакутуюць медыкаментознымі
алергіямі, дае добрыя вынікі
пры лячэнні імунадэпрэсіўных
станаў.

ЛІЧЭННЕ ПРАВОДЗІЦА
правараным і надзейным мета-
дам індывідуальнага падбору і
прыгатавання частотна-структу-
раванай вады, гомеопатычнымі
прэпаратамі ці энергетікафарма-
цыйнымі прэпаратамі швейцарс-
кай фірмы «Вепрома».

ЗАПІС НА ПРЫЁМ АЖЫЦЦЯУЛЯЕЦА ПА ТЭЛЕФОНАХ:

у Мінску — 58-88-14, у Брэсце — (8-0164) 2-85-26, у Слоніме —
(8-01562) 2-13-94.

Мянем

дызельны,
поўнапрыкладны
легкага
варыанта
АУТАМАБІЛЬ
АРО-244 (1991 г.
выпуску)

на

АУТАМАБІЛЬ
УАЗ-469, ГАЗ-21-21
«Ніва»
МАГЧЫМЫ ВАРЫАНТЫ.
Тэлефон для дзёндэка
у г. Маладзечна:
42-3-55, 42-3-68.

У Тэль-Авіў—

за 180 хвілін

Усяго 3 гадзіны і 20
мінут запатрабуюцца цяпер-
шым, хто адзінае з Бела-
русі ў Ізраіль, калі ласка, вы-
карыстаючы паслугі авія-
службы.

У сталіцы рэспублікі
дзяні адкрыліся новы авія-
раіс «Мінск—Тэль-Авіў». Ён
адразу ўзяў на сябе
кляпаты аб перамяшчэнні
каля 100 пасажыраў. Бяс-
платныя білеты будучым
жыхарам Ізраіля прадста-
віла сусветнае лужейскае
агенцтва «Сохнут». Як па-
ведаміў яго пастаянны
прадстаўнік у рэспубліцы
пан Доў Шарфштейн, па-
мніа Беларусь і Ізраілем
штомесяц плануюцца два
прамыя авіярейсы.
Пры неабходнасці іх
колькасць будзе павяліча-
на.

«СПОРТЛАТО»

Вынікі 8-га тыражу латэраі
«Спортлото».

№ 3 45:
43—36—34—16—45—41.
№ 3 36:
12—33—1—36—4.

Закупачныя цэны
на каштоўныя
металы
павялічаны
ў 5 разоў!

КАШТОУНЫЯ МЕТАЛЫ, якія здаюцца ў выглядзе вырабаў ці
ЛОМУ, ЦЯПЕР ПРЫМАЮЦА ПА ЦАНЕ (за 1 грам):

ЗОЛАТА

375 пробы — 375 руб.;
500° — 500 руб.; 583° —
585° — 584 руб.; 750° —
750 руб.; 900° — 900 руб.;
958° — 958 руб.

ЗУВАТЭХНІЧНАЯ
ПРАДУКЦЫЯ
з утрыманнем золата 900
і 750-я пробы — 810 руб.ЗУВАТЭХНІЧНАЯ
ПРАДУКЦЫЯ
з сярэбрана-паладзёвага
сплаву — 87 руб. 50 кап.
СЕРАБРО
500° — 15 руб.; 750° —
22 руб.; 875° — 26 руб. 25
кап. 900° — 27 руб.ПАЛАДЗІН
500° — 150 руб.Пункты па прыёму вырабаў і лому каштоўных металаў
знаходзяцца:

у г. Мінску — па вул. Батанічнай, 5 (тэл. 36-43-55), а таксама ў гарадах
Гомель, Брэст, Гродна, Магілёў, Баранавічы, Пінскі, Бабруйск, Навапо-
лацк, Орша.

Усё пра пасевы

З надыходам вясны перад аграрыямі паўстае адвечнае: калі сець, на якую глыбіню, з якой адлегласцю паміж радкамі і раслінамі і г. д. Кожнаму ж хатняку зрабіць як найлепш.

Тэрміны сябвы для розных раслін свае. Спознішчае, упущыў лепшы час — глеба падсохне і сілу набярэ пустазелле. Або пасееш кабачкі, гарбузы, фасолію — а тут мороз. Вядома, кволія парасткі загінуць.

Прытрымліваюцца трэба такога правіла: холадостойлівыя культуры сеюць раней (яшчэ ў красавіку), цёплалюбныя — у другой палавіне мая, калі вяснагоднасць марозу і рэзкіх пахаладанняў найменшая. Да першых адносіцца морква, кроп, гарох, пятаўка, радыска, бурак, цыбуля-чарнушка, салат; да цёплалюбных — фасолі, гарбузы, кабачкі, памідоры, агуркі, перац, баклажаны. За выключэннем, бадай, фасолі, усё «спячотныя» культуры высаджаюць за сто і больш дзён. Таму іх мэтазгодна вырошчваюць пасадкай.

А на якую глыбіню сець? Гэта залежыць ад памеру калі: чым менш — тым мялчэй. Англіійскія селекцыянеры прапануюць і такі просты сродак: насенне ад верху глыбы павінна быць загнута на тры поўныя акружэнні калі (вымярэнне па даўжэйшых баках).

Вось таблічка, якая дае яскравы адказ на многія астатнія пытанні, што звязаны з сябвом:

Культура	Глыбіня па-сева (см)	Тэрмін пасеву на паверхні	Тэрмін пасеву на глыбіні	Тэрмін пасеву на глыбіні	Тэрмін пасеву на глыбіні
Морква, пятаўка, сельдэрэй	5 гр. з да-баўненнем 6-10, рад-частак чы-камі-15	1.03—15.03	50—65	15.03—20.03	
Фасолі	100—120	15.03—25.03	50—60	20.03—1.06	
Бабы	100—130	На дачы-лад плённы	25.03—15.04	35—45	15.05—20.05
Гарох	750—180	15.03—25.03	35—45	30.04—15.05	5.03—10.03
Радыска	20—25	15.03—25.03	35—45	30.04—15.05	5.03—10.03
Радыска летняя	15—20	15.03—25.03	35—45	30.04—15.05	5.03—10.03
Радыска зімовая	5—6	15.03—25.03	35—45	30.04—15.05	5.03—10.03
Рэпа	да 3	15.03—25.03	35—45	30.04—15.05	5.03—10.03
Цыбуля-чарнушка на рэпку	10—12	15.03—25.03	35—45	30.04—15.05	5.03—10.03
Цыбуля-чарнушка на савок	70—100	15.03—25.03	35—45	30.04—15.05	5.03—10.03
Цыбуля-кваша	25	15.03—25.03	35—45	30.04—15.05	5.03—10.03
Кроп	25	15.03—25.03	35—45	30.04—15.05	5.03—10.03
Агуркі	6—8	15.03—25.03	35—45	30.04—15.05	5.03—10.03
Бурак	10—15	15.03—25.03	35—45	30.04—15.05	5.03—10.03
Кабачкі	4	15.03—25.03	35—45	30.04—15.05	5.03—10.03

Чаруем над цыбуляй

Апошнім часам людзей у магазінах «Насенне» найбольш цікавіць, ці будзе цыбуля-савок. Гэтая маленькая цыбулька стала найважнейшым дэфіцытам.

Раней пасадкавы матэрыял паступаў з ГДР і Румыніі. Там яго вырошчвалі выключна ў межах. Каб атрымаць маленькую якасную цыбульку (яе дыяметр ад аднаго да 2,5 сан-тыметра), патрэбны чатыры цэлыя месяцы! Селекцыянеры рэспублікі вынеслі вердыкт: у Беларусі такія выключныя ўмовы — рэдкісць. А таму закупілі сявок трэба ў цэлых паўднёвых краях.

Крыху закупілі. Аднак патрэбнасць значна большая. Але ці ўсё так безнадзейна? На ішчэ, не. І на ўмовах нашай рэспублікі многія могуць дастаць, калі правільна старанна і крыху вынаходліва.

Па-першае, ёсць прыклады таго, што на поўдні Беларусі ўсё ж расце гэты капрыз-ся-вокі. Па-другое, у сярэдзіні і паўночнай частках вырошчаваліся. Па-трэцяе, цыбуля-савок (яе дыяметр да 4 сантыметра) нават у Пухавіцкім раёне вырошчвалі з чарнушкі.

Адно трэба памятаць: ураджай, атрыманы з насення цы-булькі, доўга захоўвацца не будзе. Яго абавязкова адле-жаць хавары. Лепшымі і сям-ямі адлежанымі трэба выбраваць да савокі і ад-разу перапрацаваць.

РАСАДА

Вырошчванне ў многім па-добнае на механіку вырошч-вання памідораў. Яе ўзрост — да

60 дзён. Пікіроўка не праводзіцца.

У скрынку з-пад вынароў, папярэдне высланую плёнкай (каб не папавалі падаконнікі), насыпаная глеба. Най-лепш паліхольдзі «Дэвіна». Можна выкарыстаць сваю, што нарыхтоўвалі пад памідораў.

Толькі дадаць крыху больш пяску ці дробнага абсіко-джанага піліва. Усё са-судзі патрымаць да 20 мінут у духоўцы, каб яна «сварылася». Астудзіць, паліць адфільт-раванай сцягавой вадой.

Вось такую глебу і загрузіць сло-ем у 10—15 см у скрынку, на дно якой пакласці драўніны (пажадана бярэзаны) вугалі, некалькі жосткаў жалеза. Праз гэты савітметраў рады-ра-дочкі і прыкатаць іх.

РЫХТУЕМ НАСЕННЕ

Паралельна з глебай рыхту-е насенне. У гатаванай і адстойнай вадзе адсартаваць сямейныя каліны (яны то-пучы). Тыя, што ўсплываюць, для сябвы не прыдатныя.

У чыстай вільготнай вадзе ці марлі апусціць адбранае насенне (на чарзе) у раствар марганцовы (светла-малінавы колер) на 15—20 мінут і пра-мыць снежнай вадой; пакінуць на двое сутак у раствар по-пелу (паўшліякі на літр, на-стоўваць да трох-чатырох су-так, перамяшваючы, зліць у асакі). Пасля ў гэтай жа вадзе апусціць насенне на вільготным лямі пры па-кавай тэмпературы. Як толькі прыклучацца парасткі ў дзе-сяці-дваццаці калінах, падсушыць іх батарэй да сплываці і пасеці.

Радочкі ў глебу, якія мы за-гадзі падрыхтавалі і прыката-лі, дадаткова паліць (у сухой глебе насенне загіне), высыпаць, іхнуцца, каб адно сямейнае ад другога было на адлегласці хоць бы 0,3 сантыметра. Пры-сыпаць зямлёй, перамяшваючы з пяском (роўнай часткі) ці пі-лівамі з зямлёй. Глыбіня «за-лягання» насення, як у

морквы — 1,2—1,5 сантымет-ра. Прыкатаць (атрымаюцца больш роўныя і дружныя ўста-ды), паліць, накрыць плёнкай і паставіць у цёплае месца. На-прадзят туды з'явіцца параст-кі. Тады скарэй вынесці на са-мы светлы падоконнік.

У першыя дні дзён тэмпе-ратура павінна быць невысо-кай: удзень большая, уначы — меншая (не вышэй 10 граду-саў). Затым днём — да 18, у-начы — да 10—12 градусаў. Праз кожныя 2—3 дні (магчыма і частей) глебу, паліваючы до-жджыкам на дастатковую глы-біню. Дзень да трох падокор-каў у літры гатаванай вадзе рас-тарыць 2 г амінавай селетры, 4—5 суперфасфату, 2—калію. Пер-шая падокорка — праз дзесяць дзён пасля з'яўлення ўстады, другая і трэцяя — праз два тыдні.

Як толькі дазваляць умо-вы (сонечнае надвор'е, пільова-я тэмпература), расадку трэба вы-носіць на балкон ці на ўчастак, каб прыкучацца да натуральных умоў развіцця, загартувацца.

За 60 дзён расліны атрыма-юць добры «разбег», яны га-товы да высадкі на пастаяннае месца.

Гэтак жа трэба гатаваць і савок. Толькі насенне, якое прышло ўсе стады адбору: абсікоджанае, загартуе і пра-шароўнае — кладзецца ад-разу ў самую сонечную і цё-лую грядку. Запамінаць: толькі на сонцы можа сфарміравацца цыбулька. Не трэбаваць тым жа прыёмам агратэхнікі, спе-савымі і дабрым палівам, падокоркам, рыхленнем пяска кожнага паліва і дажджы, а-працоўка хімікатамі супраць розных хвароб, асабліва гры-бок.

Званкі і пісьмы чытачоў св-дчаюць, што, на жаль, няўдала пры вырошчванні савок, чым, на-пэсак, «доўга не відзіць рас-ліны, а калі ўздычуць, дык ней-кія кволія» — скардзіцца лю-ді. — Праблема тыдзень-другі, яны правядуць.

Вось што ракамендуе магі-лаўчанка П. Іванькова. Каб грядка цыбуль-савка (я яшчэ і морквы, радчкі) была чыстай ад паставілі, а самі расліны не марзлі, яны робіць міні-кастрычкі. Раскладвае на падрыхтаванай пад пасеву іллічавачы-грядцы тоўжым сло-ем сухое смецце, паперу, галін-

кі дрэў, салому, сена — і паліць. Выгада двайная: зямля атры-мае ўгнаенне, а расліны — здаровую ад грыбоў глебу. Вядома ж, прашаючы вы-ска, тут не першым плане.

Савокі саўка такія кволія, што, здаецца, іх нават непер зломіць. А дождж і гра-дзі! Вось Іванькова і прык-рае сваё пестую плёнкі.

І, вядома ж, не чакае, пакуль нейкая бяда загубіць стрэкі. Да чатырох разоў за сезон бярэцца за апрацоўку раслін. Выкарыстоўвае хлороксіс ме-

Далейшы догляд — палівы, падокоркі, рыхленні, апрацоў-ка раслін — 2—3 разы на-састам часнаку, бардаскай сумессю паліхамі. Апошняя апрацоўка ў канцы ліпеня.

ПАДКАЗКА ЧЫТАЧА

Гэтак жа трэба гатаваць і савок. Толькі насенне, якое прышло ўсе стады адбору: абсікоджанае, загартуе і пра-шароўнае — кладзецца ад-разу ў самую сонечную і цё-лую грядку. Запамінаць: толькі на сонцы можа сфарміравацца цыбулька. Не трэбаваць тым жа прыёмам агратэхнікі, спе-савымі і дабрым палівам, падокоркам, рыхленнем пяска кожнага паліва і дажджы, а-працоўка хімікатамі супраць розных хвароб, асабліва гры-бок.

Званкі і пісьмы чытачоў св-дчаюць, што, на жаль, няўдала пры вырошчванні савок, чым, на-пэсак, «доўга не відзіць рас-ліны, а калі ўздычуць, дык ней-кія кволія» — скардзіцца лю-ді. — Праблема тыдзень-другі, яны правядуць.

Вось што ракамендуе магі-лаўчанка П. Іванькова. Каб грядка цыбуль-савка (я яшчэ і морквы, радчкі) была чыстай ад паставілі, а самі расліны не марзлі, яны робіць міні-кастрычкі. Раскладвае на падрыхтаванай пад пасеву іллічавачы-грядцы тоўжым сло-ем сухое смецце, паперу, галін-

кі дрэў, салому, сена — і паліць. Выгада двайная: зямля атры-мае ўгнаенне, а расліны — здаровую ад грыбоў глебу. Вядома ж, прашаючы вы-ска, тут не першым плане.

Савокі саўка такія кволія, што, здаецца, іх нават непер зломіць. А дождж і гра-дзі! Вось Іванькова і прык-рае сваё пестую плёнкі.

І, вядома ж, не чакае, пакуль нейкая бяда загубіць стрэкі. Да чатырох разоў за сезон бярэцца за апрацоўку раслін. Выкарыстоўвае хлороксіс ме-

Далейшы догляд — палівы, падокоркі, рыхленні, апрацоў-ка раслін — 2—3 разы на-састам часнаку, бардаскай сумессю паліхамі. Апошняя апрацоўка ў канцы ліпеня.

ПАДКАЗКА ЧЫТАЧА

Гэтак жа трэба гатаваць і савок. Толькі насенне, якое прышло ўсе стады адбору: абсікоджанае, загартуе і пра-шароўнае — кладзецца ад-разу ў самую сонечную і цё-лую грядку. Запамінаць: толькі на сонцы можа сфарміравацца цыбулька. Не трэбаваць тым жа прыёмам агратэхнікі, спе-савымі і дабрым палівам, падокоркам, рыхленнем пяска кожнага паліва і дажджы, а-працоўка хімікатамі супраць розных хвароб, асабліва гры-бок.

Званкі і пісьмы чытачоў св-дчаюць, што, на жаль, няўдала пры вырошчванні савок, чым, на-пэсак, «доўга не відзіць рас-ліны, а калі ўздычуць, дык ней-кія кволія» — скардзіцца лю-ді. — Праблема тыдзень-другі, яны правядуць.

Вось што ракамендуе магі-лаўчанка П. Іванькова. Каб грядка цыбуль-савка (я яшчэ і морквы, радчкі) была чыстай ад паставілі, а самі расліны не марзлі, яны робіць міні-кастрычкі. Раскладвае на падрыхтаванай пад пасеву іллічавачы-грядцы тоўжым сло-ем сухое смецце, паперу, галін-

кі дрэў, салому, сена — і паліць. Выгада двайная: зямля атры-мае ўгнаенне, а расліны — здаровую ад грыбоў глебу. Вядома ж, прашаючы вы-ска, тут не першым плане.

Савокі саўка такія кволія, што, здаецца, іх нават непер зломіць. А дождж і гра-дзі! Вось Іванькова і прык-рае сваё пестую плёнкі.

І, вядома ж, не чакае, пакуль нейкая бяда загубіць стрэкі. Да чатырох разоў за сезон бярэцца за апрацоўку раслін. Выкарыстоўвае хлороксіс ме-

Далейшы догляд — палівы, падокоркі, рыхленні, апрацоў-ка раслін — 2—3 разы на-састам часнаку, бардаскай сумессю паліхамі. Апошняя апрацоўка ў канцы ліпеня.

ПАДКАЗКА ЧЫТАЧА

Гэтак жа трэба гатаваць і савок. Толькі насенне, якое прышло ўсе стады адбору: абсікоджанае, загартуе і пра-шароўнае — кладзецца ад-разу ў самую сонечную і цё-лую грядку. Запамінаць: толькі на сонцы можа сфарміравацца цыбулька. Не трэбаваць тым жа прыёмам агратэхнікі, спе-савымі і дабрым палівам, падокоркам, рыхленнем пяска кожнага паліва і дажджы, а-працоўка хімікатамі супраць розных хвароб, асабліва гры-бок.

Званкі і пісьмы чытачоў св-дчаюць, што, на жаль, няўдала пры вырошчванні савок, чым, на-пэсак, «доўга не відзіць рас-ліны, а калі ўздычуць, дык ней-кія кволія» — скардзіцца лю-ді. — Праблема тыдзень-другі, яны правядуць.

Вось што ракамендуе магі-лаўчанка П. Іванькова. Каб грядка цыбуль-савка (я яшчэ і морквы, радчкі) была чыстай ад паставілі, а самі расліны не марзлі, яны робіць міні-кастрычкі. Раскладвае на падрыхтаванай пад пасеву іллічавачы-грядцы тоўжым сло-ем сухое смецце, паперу, галін-

«Узрост» расады

У апошніх чыслах лютага — пачатку сакавіка час падмаваць пра расадку. Месца яе часовай дыспакі — падоконнік га-радскай кватэры, цёплая вера-

да дачы ці такія ж светлыя сценкі сцяжынік дамоў пада-коннікі хат мала падоконніц, бо яны неважкія, на іх мала святла, парнікі на бяспальне.

Культура	Тэрмін пасеву на паверхні	Тэрмін пасеву на глыбіні	Тэрмін пасеву на глыбіні	Тэрмін пасеву на глыбіні
----------	---------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Памідоры раннія	1.03—15.03	50—65	15.03—20.03	
Памідоры для адкрытага гарту	15.03—25.03	50—60	20.03—1.06	
Белаканячая капуста браніла, каларавая, сярэд-наспелая	На дачы-лад плённы	25.03—15.04	35—45	15.05—20.05
Капусты белаканячая	15.03—25.03	35—45	30.04—15.05	5.03—10.03
Цыбуля-чарнушка	5.03—10.03	60—65		
Агуркі	10.04—20.04	25—30		
Навабачы, гарбузы, пацысоны	20.04—25.04	20—25		

ЧЫМ ЗАКРЫВАЦЬ РАДКІ?

У сельскай мясцовасці такіх пытанняў звычайна не ўзнікае. Засыпаюць канаўкі, дзе пасеяны правесныя каліны, той жа выбранай зямлёй. Дачкі больш дасціпныя. Яны выка-рыстоўваюць торф з пілівамі, ці раўны пясак, пясак з перагноем (у роўнай частцы).

Калі няма блізка ракі, мыка-растоўваюць пясак з глібінёй (да 1,5 см) імя. Там ён з'яўля-ча так жа чысты, як і рачыны.

Лёгка сумесь расліннай прабі-ваеца добра — што можа праз-дасць канаўкі, дзе пасеяны правесныя каліны, той жа выбранай зямлёй. Дачкі больш дасціпныя. Яны выка-рыстоўваюць торф з пілівамі, ці раўны пясак, пясак з перагноем (у роўнай частцы).

Калі няма блізка ракі, мыка-растоўваюць пясак з глібінёй (да 1,5 см) імя. Там ён з'яўля-ча так жа чысты, як і рачыны.

Падрыхтаваў

Мікалай Чахоўскі

(тал. 32-41-92).

ЗВЯЗДНЫ СІРП

Кароткі агляд ваеннай гісторыі Беларусі

(Працяг.
Пачатак у № 34—38).

У 1772 годзе да Расіі адхо-дзіць Усходняя Беларусь.

З мэтаю ўмацавання сама-яна-палітычнага і эканамічна-га становішча РП, а таксама, каб прадухіліць далейшыя ма-гчымыя захопы тэрыторыі, Вя-лікі альбо 4-гадова Сейм (1788—1792 гг) прыняў шэраг прагрэсіўных рашэнняў. Па су-тасці яны былі накіраваны на тое, каб вынесці РП з палітыч-нага крызісу і паставіць на шлях буржуазных рэформ. Най-больш яскрава гэтыя памк-ненні былі зафіксаваны ў Кан-стытуцыі 3 мая 1791 года. Ска-саванне права «liberum veto», адмена выбарчых караля — пяр-трон перадаваўся ў спад-чыну, лавелізіне правоў мя-шчанства — усё гэта істотна аб-мяжоўвала права «златой шляхецкай волі». Але зго-да з Канстытуцыяй 3 мая пе-реставала існаваць гістарыч-на падзел дзяржавы на Карону (Польшчу) і ВКЛ. Павінна бы-ла існаваць адна дзяржава — Рэч Паспалітая. За яе манар-хаві захоўвалі толькі адзін тытул — «кароль польскі». Ам-біцыі беларускага дваранства былі гэтым істотна зачэпленыя. Цэнтралізаваны ўлады ў РП за-непакоілі і Расію.

У 1792 годзе Расія падтры-млівае частку беларуска-поль-скага магнаты, якая аб'яд-

налася ў Тэргавішчу (ад наз-вы ўкраінскага мястэчка Тар-гавіш) канфедэрацыю з мэтаю ліквідацыі рэформітарскіх раш-ненняў 4-гадовага Сейму. Па-чынаецца кароткая (май—лі-пень 1792 г.) вайна паміж Ра-сіяй і РП. На тэрыторыі Бел-арусі адбыліся дзве найбольш буйныя бітвы: пад Мірам і Бя-рэццем. Вайна скончылася па-ражэннем РП і прывяла да дру-гага яе падзелу. Да Расіі ад-шлі беларускія землі прыклад-на на лініі Друя—Пішч. Апо-шні, Гародзенскі (1793 г.) Сейм РП адмяніў Канстыту-цыю 3 мая.

Рэч Паспалітая, неаднаразо-ва падзеленая паміж варажымі суседзямі, у канцы XVIII ста-годдзя апынулася перад магчы-масцю свайго поўнага знікнен-ня з палітычнай карты Еўропы. Аднак прагрэсіўныя колы афі-цэраў, шляхты, святарства вырашала са зброяй у руках дабіцца сапраўднай незале-жнасці, вярнуць страчаныя тэ-рыторыі і гонар згнітаванай дзяржавы.

24 сакавіка 1794 года, з аб-вясненнем ў Кракаве Акта па-ўстання, пачынаецца ўзброеная барацьба супраць захопнікаў пад лозунгам «воля, да-сць, незалежнасць». Узмаловае паўстанне генерал-лейтнант Та-дэўш Касцюшка, па паходжан-ні беларускі шляхціч з-пад Бя-рэцця.

У сакавіку 1794 года да паў-стання далучаецца Літва і Бе-ларусь. 24 красавіка ў Вільні абвясняецца Акт паўстання ВКЛ.

У Вільні ж ствараецца на-пачатку асобны ад Кароны вы-шэйшы орган па кіраванні паў-станнем — «Найвышэйшы а-лігоўска Рад». Галоўную ро-лю ў падрыхтоўцы паўстання і на яго пачатку адгравіваў Якуб Ясіня, палкоўнік сілго-ўскай корпусу інжынераў. Ён быў прызначаны вядомай на-важэлішчам Вайска галоў-накамандуючым літоўскім вой-скам. Пад яго кіраваннем ад-быўся захоп расійскага гары-зона ў Вільні (у ноч з 22-га на

23-е красавіка), а таксама бі-тва з расійцамі ў Віленскай па-дзяліцы і пад Пінскам і Пала-вічамі на Ашмяншчыне пад Со-лімі. У гэтых бітвах прынялі ўдзел беларускія сяляне-касіеры, уз-броеныя асаджанымі як дзды косамі.

Характэрным для паўстання на Беларусі было ўжыванне па-ртызанскіх (дзмерскай) фор-м барацьбы (які ў сярэдзіне XVII ст.) з расійскімі захоп-нікамі. Першая спроба дэзер-таваў на Меншчыну была пра-дрыхіта ў м. пад кіраван-нем былога падкарыя літоўска-га Міхаіла Клефаса Літвіна. Потым у жніўні Сі-лава (Сілава) Грабоўскі з 2-га сярэдняга атдэлу робіць райд з-пад Вільні да Ваўруйска, на-воладчыў паўсюль на расійскія гарнізоны. Прыкладна ў гэты ж час у другі раз М. Клефас Літвін непакоіць тылы расій-скай арміі. Частка яго атрада, значную долю якой складалі касіеры, даходзіць да Дня-бургу, спаліваючы яго прадмес-це. Але пасля страты Вільні (12 жніўня) касіюшчэскае паў-станне на Беларусі ідзе на спад. Пасля паражэння літоўска-го-льскага корпусу генерала Се-ракоўскага спачатку пад в. Крупічынска Калі Кобрына (16.10.), а на наступны дзень — пад Бярэццем і адыходу рэ-шт літоўскага войска з-пад Гародні баявыя дзеянні пера-

Вядомы ваенны дзеяч мінска-га гетмана Канстанціна АСТРОМ-СКО.

дэ яна стала тэатрам значна-льней вайны французскай арміі Напалеона супраць Расіі. Дзе-сяці тысяч беларусаў былі ў-крутаваны ў расійскія палкі, аднак частка насельніцтва, кі-руючыся прынятым «сваго майго ворага» — мой прымыс-лі і спадчыні на адраджэнне Вялікага Княства Літоўска-га, прымавалі Напалеона. Летам 1812 года тут уварваліся ў-зброеныя сілы ў дапамогу

носіцця на тэрыторыю Польш-чы.

Сэрэчкі паміж Варшавы і Вільні аб кіраванні паў-станнем у ВКЛ, адсутнасць азінага і дасведчанага каман-давання ім на Беларусі, часта яго амена, разнароўнасць ін-тарэсаў шляхты і сялянства — усё гэта не магло не выклікаць яго паражэнне. Простаму бел-арускаму селяніну, касіеру, га-раджаніну ці абшчэлаўцу шля-хцічу прапаноўвалі «біцца» за іхтарэсы блізка, але не сваёй, а «сваёй» Ваўрушчыцы.

Сваё ж яшчэ трэба было зна-йсці і ўсвядоміць, каб потым біцца толькі за яе, не хочучы ніякай інаш. Усвядомленне гэ-тага прыйдзе да лепшых сіндо-лаў Беларусі ўжо толькі ў XIX ста-годдзі.

Апошнім сумным акордам XVIII стагоддзя стаў трэці па-дзел Рэчы Паспалітай 1795 го-да. Цяпер ужо ўсе беларускія землі былі прыглынуты Расій-скай імперыяй.